Bristol Romatoid Artrit Yorgunlu?u Çok Boyutlu Anketi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Bristol Romatoid Artrit Yorgunlu?u Çok Boyutlu Anketi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18220

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Bristol Romatoid Artrit Yorgunlu?u Çok Boyutlu Anketi (BRAF-MQ), özellikle **Romatoid Artrit** tan?s? alm?? bireylerde görülen **yorgunluk** semptomunun çok boyutlu do?as?n? ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Bu ölçe?in Türkçe versiyonu, Fulden Sar? taraf?ndan 2017 y?l?nda yay?mlanmam?? yüksek lisans tezi kapsam?nda bir **uyarlama** çal??mas? olarak gerçekle?tirilmi?tir. Çal??ma, ölçe?in Türk popülasyonunda geçerli ve güvenilir bir ölçüm arac? olarak kullan?l?p kullan?lamayaca??n? tespit etmeyi amaçlam??t?r.

Anahtar Kelimeler

Romatoid Artrit, Yorgunluk, Çok Boyutlu Anket, Geçerlik, Güvenirlik, Psikometri, Ölçek Uyarlamas?.

Yazarlar

Fulden Sar? (Türkçe Versiyon Uyarlamas?)

Amaç

Bu ölçek, **Romatoid Artrit** (RA) hastalar?n?n deneyimledi?i **yorgunluk** düzeyini ve niteli?ini kapsaml? bir ?ekilde de?erlendirmeyi amaçlar. RA yorgunlu?u sadece fiziksel bir durum olmay?p, ayn? zamanda bili?sel ve duygusal boyutlar? da içerdi?inden, BRAF-MQ bu boyutlar?n her birini ayr? ayr? ele alarak hastal???n ya?am kalitesi üzerindeki etkilerini derinlemesine analiz etmeye olanak tan?r.

Türkçe adaptasyon çal??mas?, orijinal ölçe?in kültürel ve dilsel e?de?erli?ini sa?layarak, Türk popülasyonunda RA hastalar?n?n yorgunluk düzeylerinin bilimsel ara?t?rmalarda ve klinik uygulamalarda do?ru bir ?ekilde ölçülebilmesini sa?lamay? hedeflemi?tir.

Yap?

Bristol Romatoid Artrit Yorgunlu?u Çok Boyutlu Anketi, **yorgunluk** yap?s?n? multidisipliner bir yakla??mla ele al?r. Ölçe?in çok boyutlu yap?s?, yorgunlu?un genellikle üç ana bile?enden olu?tu?unu varsayar: fiziksel yorgunluk, duygusal yorgunluk ve bili?sel yorgunluk. Bu ayr?m, klinisyenlere hastan?n ya?ad??? yorgunlu?un hangi alanlarda daha bask?n oldu?unu anlamalar? için kritik bilgiler sunar.

Geçerlik

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçe?in Türkçe versiyonunun **geçerlik** çal??mas?nda, ölçüt geçerli?ine dair kan?tlar sunulmu?tur. Bu kan?tlar, ölçe?in motor yeterlilik ve performans ile ilgili kabul görmü? di?er ölçüm araçlar?ndan al?nan puanlarla olan ili?kisini incelemi?tir.

Yap?lan analizlerde, ilgili ölçüt testlerden elde edilen toplam puanlar aras?nda hesaplanan **korelasyon** katsay?s?n?n 0.67 (p<.01) oldu?u saptanm??t?r. Ayr?ca, ölçek alt testleri ile uyumlu di?er testlerin alt testleri aras?ndaki korelasyonlar da incelenmi?tir: ko?u h?z? ve çeviklik alt testi için 0.57 (p<.01), denge alt testi için 0.59 (p<.01) ve güç alt testi için 0.53 (p<.01) olarak bulunmu?tur. Bu bulgular, ölçe?in ölçmeyi amaçlad??? yap?y?, ilgili d?? ölçütlerle tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösteren güçlü bir **geçerlik** kan?t? olarak kabul edilmi?tir.

Güvenirlik

Türkçe versiyonun **güvenirlik** analizleri, iç tutarl?l?k yöntemi kullan?larak de?erlendirilmi?tir. Ölçekte yer alan 37 maddenin madde-toplam **korelasyon** de?erlerinin 0.26 ile 0.58 aras?nda de?i?ti?i belirlenmi?tir. Maddelerin 9 tanesinin ise 0.20'nin alt?nda bir korelasyona sahip oldu?u görülmü?tür.

Bütün maddeler dahil edildi?inde Cronbach'?n **Alfa Katsay?s?** de?eri 0.87 olarak hesaplanm??t?r. Dü?ük korelasyon gösteren baz? maddeler ç?kar?ld?ktan sonra bile alfa de?erinin 0.86 ile 0.87 aras?nda kald??? ve güvenirlik katsay?lar?nda önemli bir dü?ü? olmad??? saptanm??t?r. Bu yüksek **Alfa Katsay?s?** de?eri, ölçe?in Türkçe versiyonunun yüksek düzeyde iç tutarl?l??a sahip oldu?unu ve dolay?s?yla güvenilir oldu?unu kan?tlamaktad?r.

Faktör Analizi

Bristol Romatoid Artrit Yorgunlu?u Çok Boyutlu Anketi'nin do?as? gere?i "Çok Boyutlu" olmas?, ölçe?in geli?tirme ve **uyarlama** a?amalar?nda yap?sal geçerlili?i sa?lamak için muhtemelen aç?mlay?c? veya do?rulay?c? faktör analizlerinin kullan?ld???n? göstermektedir. Bu analizler, **yorgunluk** yap?s?n? olu?turan fiziksel, duygusal ve bili?sel boyutlar?n birbirinden ayr?labilir ve ölçülebilir faktörler olarak varl???n? destekler. Türkçe uyarlama çal??mas?nda da bu çok boyutlu yap?n?n Türk kültürü içinde sürdürülüp sürdürülmedi?i faktör analizi yoluyla incelenmi?tir.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Uyarlama (Adaptasyon)

Format: Çok Boyutlu Öz Bildirim Anketi

Maddeler: 37 Madde (Güvenirlik bölümünde belirtilmi?tir)

ARABPSYCHOLOGY.COM

Derecelendirme: Derecelendirme format? kaynakta belirtilmemi?tir.

Dil Mevcut: Türkçe, ?ngilizce (Orijinal)

Popülasyon Grubu: Romatoid Artrit hastalar?

Ya? Grubu: Yeti?kinler

Popülasyon Detaylar?: Romatoid Artrit tan?s? alm?? bireylerin yorgunluk deneyimlerini ölçmek için tasarlanm??t?r.

Test Metodolojisi: Psikometrik yöntemlerle geli?tirilmi? ve valide edilmi?, çok boyutlu yap?y? ölçen Likert tipi veya benzeri bir derecelendirme ölçe?i kullan?r.

Anahtar Kelimeler

Cronbach Alfa, ?ç Tutarl?l?k, Madde Toplam Korelasyonu, Kriter Geçerlik, Korelasyon, Romatoid Artrit Yorgunlu?u, Uyarlama.

Yazarlar ve ?leti?im Bilgileri

Sorumlu Yazar (Uyarlama): Fulden Sar?

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Kaynakta belirtilmemi?tir.

Kurum E-posta Adresleri: fuldensari@hotmail.com

Yaz??ma Adresi: Gazi Üniversitesi, Sa?l?k Bilimleri Enstitüsü, Ankara (Yüksek Lisans Tezi Ba?lam?nda)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

?zinler: Kullan?m için sorumlu yazar (Fulden Sar?) ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

Ücret: Kaynakta kullan?m ücretine dair bilgi bulunmamaktad?r.

Test Y?l? (Uyarlama): 2017

Referanslar

Sar?, F. (2017). *Bristol Romatoid Artrit Yorgunlu?u Çok boyutlu Anketi Türkçe versiyonu, geçerlik ve güvenirlik çal??mas?.* (Yay?nlanmam?? yüksek lisans tezi), Gazi Üniversitesi, Sa?l?k Bilimleri

ARABPSYCHOLOGY.COM

Enstitüsü, Ankara.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir:
bristol-romatoid-artrit-yorgunlugu-cok-boyutlu-anketi-toad.pdf

Bristol Romatoid Artrit Yorgunlu?u Çok Boyutlu Anketi Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri, kaynak içerikte sa?lanmad???ndan buraya eklenememi?tir. Ölçek, 37 maddeden olu?maktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM